

Η αυτοπαγίδευση του Τραμπ στο Ιράν

Εμείνα έκπληκτος όταν πρόσφατα έμαθα από πρώην συναδέλφο ασιατικής πυρηνικής δύναμης ότι τα έσοδα από τα πετρέλαια του Ιράκ, Λιβύης και Βενεζουέλας πηγαίνουν σε τράπεζες των ΗΠΑ και στη συνέχεια αυτές στέλνουν, σε περιορισμένα ποσά, χαρτονομίσματα σε δολάρια στις ομάδες που διακυβερνούν την κάθε χώρα. Η μεταφορά αυτών των πετρελαίων γίνεται από έναν προστατευμένο σκιώδη στόλο.

Μια «*great and beautiful business*» παρατήρησε σκωπτικά ο καλός μου φίλος. Δηλαδή, η αρπαγή ξένου εθνικού πλούτου επιτυγχάνεται μέσα από βίαιη αλλαγή καθεστώτος και διάλυση κράτους (Ιράκ, Λιβύη) ή τον εκβιασμό και χειραγώγηση εξουσίας (Βενεζουέλα). Η προσπάθεια όμως του αμερικανού προέδρου Τραμπ για εφαρμογή αυτού του μοντέλου και στο Ιράν υπήρξε ανεπιτυχής.

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΔΡΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Το κατέδειξε ο πόλεμος των 12 ημερών τον περσινο Ιούνιο, όπως και η αιματηρή καταστολή της πρόσφατης ιρανικής εξέγερσης.

Ωστόσο, η κρίση του Ιράν δεν έληξε. Απεναντίας, βρίσκεται σε κρίσιμο αδιέξοδο με πολύ μεγάλη πιθανότητα να κλιμακωθεί επικίνδυνα. Στην εξέλιξη αυτή συνηγορούν:

* Η επίμονη απαίτηση του Ισραήλ υπέρ της άσκησης μέγιστης πίεσης στην Τεχεράνη. Υπενθυμίζεται ότι το ισραηλινό

δόγμα Μπέγκιν δεν επιτρέπει την απόκτηση της παραμικρής στρατιωτικής πυρηνικής ικανότητας από χώρα της Μέσης Ανατολής.

Η ικανότητα του Ισραήλ να πείθει τον αμερικανό πρόεδρο Τραμπ για πράξεις ατελέσφορες. Υπενθυμίζεται η μονομερής αποχώρηση των ΗΠΑ από τη διεθνή συνθήκη ελέγχου του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος JCROA το 2018, όπως και ο αμερικανικός βομβαρδισμός των πυρηνικών εγκαταστάσεων του Ιράν τον περασμένο Ιούνιο.

Η πρόσφατη επείγουσα επίσκεψη του ισραηλινού πρωθυπουργού στην Ουάσινγκτον και η έλλειψη ουσιώδους ανακοίνωσης μετά τη δώρη κατ' ιδίαν συνομιλία τους.

Ο πόλεμος των 12 ημερών τον περασμένο Ιούνιο που, καθ' ομολογία του προέδρου Τραμπ, σταμάτησε διότι τόσο το Ισραήλ όσο και το Ιράν του το ζήτησαν. Είχαν ήδη καταφανείς οι αδυναμίες στα συστήματα πυραυλικής αναχαίτισης και των δύο χωρών.

Η δήλωση της Τεχεράνης ότι κάθε επίθεση εναντίον του Ιράν από τις ΗΠΑ ή το Ισραήλ θα απαντηθεί βίαια εναντίον και των δύο, όπως και των συμμάχων τους στην περιοχή.

Στην παρούσα φάση της ιρανικής κρίσης, ο αμερικανός πρόεδρος έχει αυτοπαγιδευτεί. Απτιά, οι περιορισμένες ικανότητές του, η προβληματική προσωπικότητά του και κυρίως η εξάρτησή του από το Ισραήλ. Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα.

Δύο οι επιλογές του. Ολομέτωπη επίθεση (περιπτώσεις Ιράκ 2003 και Λιβύης 2011) ή πλήρης εγκατάλειψη (περίπτωση Βόρειας Κορέας 2019). Η οποιαδήποτε απόφαση του προέδρου Τραμπ για κρίση βίας ή αδράνεια θα τον μικρύνει ανεπανόρθωτα. Τόσο σε φίλους και εχθρούς των ΗΠΑ όσο, και κυρίως, στον πανίσχυρο διηπειρωτικό μηχανισμό επιχειρήσεων (operations) της αμερικανικής διοίκησης. Αυτούς που διαχρονικά εγγυώνται έμπρακτα τα στρατιωτικά, βιομηχανικά και τεχνολογικά συμφέροντα της χώρας. Τους ίδιους που ο πρόεδρος Τραμπ αποκαλεί εχθρικό απέναντί του «αμερικανικό βαθύ κράτος».

Οποια επιλογή και αν κάνει ο αμερικανός πρόεδρος, θα αντιμετωπίσει τελικά την παταγώδη ήττα της διακήρυξής του για φιλειρηνική επίλυση της ιρανικής κρίσης. Επιπλέον, θα ζημιώσει ουσιαστικά τα αμερικανικά στρατηγικά συμφέροντα – οικονομικά, διπλωματικά και στρατιωτικά. Με απλά λόγια, ένα προεδρικό φιάσκο που, εκτιμώ, αυτή τη φορά θα έχει σημαντικές συνέπειες για τον ίδιο.

Ο Δρ Παντελής Φ. Οικονομού είναι πρώην ανώτερο στέλεχος και πυρηνικός επιθεωρητής του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ), επιστημονικός συνεργάτης του [ΕΛΙΑΜΕΠ](http://www.eliamep.gr)